

Omschrijving werkzaamheden	Uit te voeren door
<p>1 Schouwen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien natuurlijk overlijden → punt 2 • Indien niet-natuurlijk overlijden (waaronder euthanasie) → lijkschouwer waarschuwen → punt 3 	(schouw)arts noodzakelijk door het ziekenhuis
2 Invullen A-formulier (verklaring van overlijden)	Arts noodzakelijk door het ziekenhuis
3 Invullen B-formulier (t.b.v. statistiek CBS)	Arts noodzakelijk door het ziekenhuis
<p>4 Orgaandonatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toestemming vragen voor donatie • Donorregister raadplegen en informeren • Evt. donatieformulier invullen • Indien toestemming voor donatie is gegeven dient koeling z.s.m. aan te vangen 	<p>Voor punten onder 4 genoemd:</p> <p>Arts noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>5 Obductie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toestemming vragen voor obductie • Evt. obductie-aanvraag invullen en patholoog anatoom inlichten • Indien toestemming voor obductie is gegeven dient koeling z.s.m. aan te vangen 	<p>Voor punten onder 5 genoemd:</p> <p>Arts noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
6 Indien aanwezig, toestemming vragen voor verwijderen pacemaker en evt.	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis

Pacemakerformulier invullen	
7 Patient op afdeling toonbaar maken, o.a. betreft dit: <ul style="list-style-type: none"> • Voorlopig de mond van de overledene sluiten • voorlopig de ogen van de overledene sluiten • braaksel en bloed verwijderen • eventueel (indien aanwezig) mondprothese plaatsen • Handen van de overledene correct leggen • Infuuszakken verwijderen • Bed opmaken/rechtleggen 	Verpleegkundige/verzorgende Noodzakelijk door het ziekenhuis
8 Bezittingen (persoonlijke eigendommen) van de overledene overdragen aan nabestaanden	Verpleegkundige/verzorgende Noodzakelijk door het ziekenhuis
9 Nabestaanden informeren over de gang van zaken	Verpleegkundige/verzorgende Noodzakelijk door het ziekenhuis
10 Nabestaanden nemen op de afdeling afscheid van de overledene	Noodzakelijk door het ziekenhuis
11 Infuuslijnen verwijderen	Noodzakelijk door het ziekenhuis
12 Catheter(s)/stoma verwijderen en de openingen sluiten	Noodzakelijk door het ziekenhuis
13 Evt. incisies sluiten	Noodzakelijk door het ziekenhuis
14 Identificatiemateriaal op het lichaam van de overledene aanbrengen (adequaat identificatiemateriaal zoals b.v. patientensticker, polsbandje)	Noodzakelijk door het ziekenhuis
15 Registrerenpersoons gegevens overledene(ontslagformulier)	Noodzakelijk door het ziekenhuis
16 Overledene overbrengen naar een daarvoor bestemde ruimte en afdekken met laken	Noodzakelijk door het ziekenhuis
17 Overledene overplaatsen van bed op koelwagen/-plaat o.i.d.	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
18 Overledene na transport wassen en ontdoen van bloed en/of braaksel	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
19 Incontinentiemateriaal aanbrengen	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
20 Ogen afdoende sluiten, indien	Noodzakelijk door het ziekenhuis, indien donatie zal

hoornvliesdonatie is aangevraagd ogen afdekken met vochtige gaasjes, oogkapjes aanbrengen	plaatsvinden
21 Overtollig vocht uit mond- en keelholte afvoeren	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
22 Absorberend materiaal in mond-, keel- en neusholte aanbrengen	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
23 Aanwezig pleistermateriaal verschonen en open wonden (decubitus) fixeren	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
24 Scheren (indien gewenst)	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
25 Op gezicht en handen hydraterende crème aanbrengen	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
26 Op de lippen vaseline aanbrengen	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
27 Nagels reinigen en knippen (indien gewenst)	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
28 Overledene kleden	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
29 Haarverzorging	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
30 Sieraden aanbrengen (indien aanwezig)	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
31 Evt. protheses aanbrengen (behalve mondprothese (zie punt 7) bril e.d.	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
32 Hoofdsteun of kussen aanbrengen en hoofd recht neerleggen voor het opbaren	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis
33 Overledene in de koeling plaatsen	Niet noodzakelijk door het ziekenhuis Attentie: Koelen uitvoeren indien ophalen door uitvaartverzorger niet kan plaatsvinden binnen redelijke termijn (ongeveer 2 à 3 uur na overlijden). Vanuit hygiënisch oogpunt is voor het ziekenhuis koeling van de overledene na 3 uur na het overlijden noodzakelijk.
34 Lichaam vrijgeven Melding bij een centraal punt (b.v. de receptie) <ul style="list-style-type: none"> • Indien obductie → punt 35 • Indien donatie → punt 38 • Indien geen obductie of donatie → punt 42 	Noodzakelijk door het ziekenhuis
35 Indien obductie: identificeren of de juiste overledene wordt geobducteerd	Noodzakelijk door het ziekenhuis

<p>36 Totale assistentie bij obductie (zie protocol obductie-assistentie) inclusief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obductiewonden afplakken met speciaal pleistermateriaal • Sporen obductie minimaliseren • Overdracht overledene naar een daartoe bestemde ruimte (na obductie) 	<p>Noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>37 Handeling vanaf punt 17 t/m 34 opnieuw uitvoeren</p>	<p>Zie bij deze punten voor noodzakelijk/niet noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>38 Indien donatie:</p> <p>Identificeren of de juiste overledene zijn organen ter beschikking stelt en of het donatieformulier correct ingevuld aanwezig is</p>	<p>Noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>39 Assistentie bij orgaandonatie in het ziekenhuis voor zover donatie uitsluitend in het ziekenhuis kan plaatsvinden, inclusief:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Donatiewonden afplakken met speciaal pleistermateriaal • Sporen donatie minimaliseren • Overdracht overledene naar een daartoe bestemde ruimte (na donatie) 	<p>Noodzakelijk door het ziekenhuis, indien donatie uitsluitend in het ziekenhuis kan plaatsvinden</p>
<p>40 Handeling vanaf punt 17 t/m 34 opnieuw uitvoeren</p>	<p>Zie bij deze punten voor noodzakelijk/niet noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>41 Rouwbezoek op verzoek van de nabestaanden (meerdere malen mogelijk)</p>	<p>Niet noodzakelijk door het ziekenhuis</p>
<p>42 Bewaartermijn in de koeling</p>	<p>Na punt 35: wie bewaartermijn bepaalt: betaalt.</p>